

دوران پسا کرونا
چالش‌ها و فرصت‌ها
(در ابعاد روانشناختی، اجتماعی-فرهنگی، اقتصادی و مذهبی)

www.ketab.ir

مؤلفین:

محسن زراعتکار مقدم

دانیال فتحی خراسانی

سرشناسه: زراعتکار مقدم، محسن، ۱۳۶۷-
 عنوان و نام پدیدآور: دوران پساکرونا چالش‌ها و فرصت‌ها (در ابعاد روانشناختی، اجتماعی-فرهنگی، اقتصادی و مذهبی) / مؤلفین محسن زراعتکارمقدم، دانیال فتحی خراسانی.
 مشخصات نشر: تهران: سپهر کهن، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری: ۱۳۴ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۶۱۶-۰-۸
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۲۹-۱۳۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع: کروناویروس‌ها -- جنبه‌های روانشناسی
 موضوع: Coronaviruses -- Psychological aspects
 موضوع: کروناویروس‌ها -- جنبه‌های اجتماعی
 موضوع: Coronaviruses -- Social aspects
 موضوع: کروناویروس‌ها -- جنبه‌های اقتصادی
 موضوع: Coronaviruses -- Economic aspects
 موضوع: کروناویروس‌ها -- جنبه‌های مذهبی
 موضوع: Coronaviruses -- Religious aspects
 شناسه افزوده: فتحی خراسانی، دانیال، ۱۳۷۱-
 رده بندی کنگره: QR۳۹۹
 رده بندی دیویی: ۵۷۹/۲۵۶
 شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۳۹۲۸

شناسنامه

عنوان:	دوران پساکرونا چالش‌ها و فرصت‌ها (در ابعاد روانشناختی، اجتماعی-فرهنگی، اقتصادی و مذهبی)
مؤلفین:	محسن زراعتکارمقدم- دانیال فتحی خراسانی
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۸۶۱۶-۰-۸
ناشر:	سپهر کهن
ناظر چاپ:	جواد عقیلی‌پور
طراح جلد:	محمد علی آبادی
صفحه آرا:	هومن غلامی
نویت و تاریخ چاپ:	اول ۱۴۰۰
چاپخانه:	توحید
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
قیمت:	۲۵۰۰۰۰ ریال
مرکز پخش:	تهران-انتشارات سپهر کهن

فهرست

پیشگفتار..... ۹

فصل اول: کرونا ویروس و همه گیری آن در ایران..... ۱۱

- مقدمه:..... ۱۲
- علائم بالینی و مشخصات آزمایشگاهی ابتلا به کووید-۱۹..... ۱۶
- اپیدمی کرونا ویروس در ایران..... ۱۷

فصل دوم: بُعد اقتصادی..... ۲۲

- اثرات اقتصادی همه گیری کرونا ویروس..... ۲۳
- تأثیر کرونا در اقتصاد ایران چقدر است؟..... ۲۴
- تأثیر کرونا بر مشاغل..... ۲۸
- اثرات مثبت کرونا بر مشاغل..... ۲۹
- تأثیر همه گیری کرونا ویروس بر بازارهای مالی..... ۲۹
- کرونا و بازارهای سهام..... ۳۰
- تأثیر همه گیری کرونا ویروس بر بازار نیروی کار..... ۳۲
- تأثیر اپیدمی کرونا ویروس بر صنعت گردشگری..... ۳۴
- تأثیر اپیدمی کرونا ویروس بر بازار انرژی..... ۳۵
- پیامدهای اقتصادی..... ۳۶
- نتیجه گیری:..... ۳۶
- راهکارهای اقتصادی برای کرونا..... ۳۹

فصل سوم: بُعد روانشناختی..... ۴۵

- مقدمه:..... ۴۶
- اثرات روان شناختی بیماری کرونا..... ۴۹
- استرس و کرونا..... ۵۰

۵۹.....	افکار و سواس فکری - عملی
۵۹.....	کرونا و کودکان
۶۱.....	شیوع ویروس کرونا و سلامت روانی کودکان
۶۳.....	تأثیر کرونا بر دانش آموزان و دانشجویان
۶۴.....	کرونا و زنان باردار
۶۷.....	شیوع ویروس کرونا و اندوه جمعی
۶۹.....	شیوع ویروس کرونا و تعارضات خانوادگی
۷۲.....	نتیجه گیری:

فصل چهارم: بُعد اجتماعی ۷۵

۷۶.....	مقدمه:
۷۷.....	پیامدهای اجتماعی کرونا
۷۹.....	کرونا و حوزه خانواده
۸۰.....	کرونا و حوزه آموزش
۸۱.....	کرونا و حوزه کار
۸۹.....	مصرف محصولات فرهنگی
۸۹.....	محصولات فرهنگی دیداری و شنیداری
۹۰.....	محصولات فرهنگی مکتوب
۹۱.....	محصولات فرهنگی مجازی
۹۳.....	مسئله اعتماد عمومی و موفقیت سیاست های مقابله با بحران کرونا
۹۴.....	سیاست فاصله گذاری اجتماعی و ابعاد اجتماعی آن
۹۵.....	حوزه ی روابط اجتماعی
۹۶.....	حوزه خانواده
۹۶.....	افزایش اختلافات و خشونت های خانوادگی
۹۷.....	تعلیق ساز، ترمیم و تسکین اجتماعی
۹۸.....	حوزه ی آموزش
۹۸.....	پیامدهای آموزشی
۱۰۰.....	پیامدهای اجتماعی

۱- تعمیق شکاف دیجیتال.....	۱۰۰
۲- حوزه‌ی کار.....	۱۰۰
پیامدهای روانی - اجتماعی.....	۱۰۱
نتیجه‌گیری:.....	۱۰۲

فصل پنجم: بُعد دینی..... ۱۰۳

مقدمه:.....	۱۰۴
پیامدهای مذهبی.....	۱۰۵
تعطیلی مناسک جمعی و اجتماعات دینی.....	۱۰۶
تعطیلی عبادتگاه و زیارتگاه‌های دینی.....	۱۰۶
چالش‌های اعتقادی.....	۱۰۷
تعلیق مناسک جمعی دینی و مناسک جایگزین.....	۱۰۸
هیئت‌های مجازی.....	۱۰۸
اجرای مراسم ترحیم مجازی.....	۱۰۸
زیارت آنلاین.....	۱۰۹
استفاده از رسانه‌های جمعی به‌ویژه تلویزیون.....	۱۱۱
کرونا و آینده دین‌داری.....	۱۱۱
بازگشت دین به عرصه اجتماع.....	۱۱۲
تأثیر و تأثر پیروان ادیان در بحران جهانی شیوع کرونا.....	۱۱۳
نقش رهبران مذهبی در بحران کرونا.....	۱۱۳
ظهور عارضه دینی - اجتماعی.....	۱۱۴
تقویت دین‌گرایی فردی.....	۱۱۴
احتمال ماندگاری "ساینیتیزم، پوزیتویسم، ماتریالیزم، آمپیریزم و راسیونالیزم".....	۱۱۶

فصل ششم جمع‌بندی و راهکارها..... ۱۱۸

ایجاد فرصت‌ها برای حل مشکلات گذشته.....	۱۲۲
طرح راهکارهای برون رفت از رکود تورمی.....	۱۲۳
اصلاح ساختار تولید.....	۱۲۳

پیشگفتار

بحران، پیشامدی است که به صورت ناگهانی و گاهی فزاینده رخ می‌دهد و به وضعیتی خطرناک و ناپایدار برای فرد، گروه یا جامعه می‌انجامد. بحران باعث به وجود آمدن شرایطی می‌شود که برای برطرف کردن آن، نیاز به اقدامات اساسی و فوق‌العاده است. بحران‌ها بر حسب نوع و شدت متفاوتند. بحران یک فشار بزرگ و ویژه است که باعث در هم شکسته شدن انگاره‌های متعارف و واکنش‌های گسترده می‌شود و آسیب‌ها، تهدیدها، خطرها و نیازهای تازه‌ای به وجود می‌آورد.

یکی از بحران‌هایی که کلاً جهان را درگیر خود کرده است و باعث مختل شدن زندگی جوامع در تمامی عرصه‌ها گردیده است؛ کرونا و ویروس نام دارد. ویروس‌های کرونا یک خانواده بزرگ از ویروس‌ها هستند که می‌توانند باعث ایجاد یک سرماخوردگی ساده تا بیماری‌های حاد تنفسی مثل سارس شوند؛ و ویروس کرونای جدید هم از این خانواده است.

بیماری ذات‌الریه (پنومونی) ناشی از کرونا ویروس جدید در یازدهم فوریه سال ۲۰۲۰ توسط سازمان بهداشت جهانی^۱ (WHO)، براساس سال شیوع و عامل عفونی آن، بیماری کرونا ویروس ۲۰۱۹ یا کووید-۱۹ نامیده شد. هم زمان کمیسیون طبقه‌بندی ویروسی بین‌الملل، ویروس کرونا جدید را تحت

^۱ سازمان جهانی بهداشت (World Health Organization) یا به اختصار، دابلیو‌اچ‌او (WHO)؛ یکی از آژانس‌های تخصصی سازمان ملل متحد است که نقش یک مرجعیت سازمان دهنده را بر بهداشت جامعه‌ی جهانی ایفا می‌کند. این آژانس در ۶ آوریل سال ۱۹۴۸ در ژنو (واقع در سوئیس) تأسیس شد و حکم سرپرستی و منابعش را از سازمان بهداشت سابق، که خود آژانسی در جامعه ملل بود برگرفت.

عنوان کرونا ویروس سندرم حاد تنفسی^۱ شدید نوع ۲ نامگذاری کرد. لازم به ذکر است که ویروس SARS-CoV-۲ از سوی سازمان بهداشت جهانی براساس نام بیماری که ایجاد کرده است، ویروس کووید-۱۹ نیز نامیده شده است. بیماری کووید-۱۹ اولین بیماری اپیدمیک حاد تنفسی کرونا ویروسی نیست. در دو دهه گذشته، کرونا ویروس‌ها منجر به سه بیماری اپیدمیک^۲ حاد تنفسی به نام‌های کووید-۱۹، سندرم حاد تنفسی یا بیماری سارس (SARS) و سندرم تنفسی خاورمیانه یا مرس (MERS) شده‌اند. هدف از نوشتن کتاب حاضر بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش آمده در مدت زمان شیوع ویروس کرونا و پساکرونا در جهان است؛ همچنین به بررسی وضعیت اقتصادی، روانشناختی، دینی، اجتماعی و..... در این دوران پرداخته خواهد شد.

^۱ (Sever acute respiratory syndrome coronavirus ۲, SARA-CoV-۲)

^۲ به تئوری یا اپیدمی (به فرانسوی: Épidémie) یا اپیدمیک (به انگلیسی: Epidemic)، وز بیش از حد بیماری یا عارضه در جمعیتی معین را گویند.